

Kvinnur verða álopnar

Sama um tær sjálvar taka lut í andstöðuvirksemi ella bert eru skyldar við andstöðingar, eru kvinnur um allan heim fyrri mannrættindabrotum

Djamilah Abubakar varð funnin deyð við vegjaðaran tveir dagar aftan á at hon varð handin av indonesiskum hermonnum í mars 1991. Hetta var endin á tveimum árum, har herurin hevði jagstrað hana bara tí at hon var gift við ávisum manni. Maður hennara Mohammad Jasim bin Pawang Piah var undir illgruna fyrri at vera limur í vápnáða andstöðuni Aceh Merdeka, sum berjist ímóti indonesiskum ræði á Aceh.

Djamilah kom fyrstu ferð

í samband við herin miðjan juni 1989, tá tiggjutals hermenn rannsakaðu húsini eftir manni hennara, sum er útróðrarmaður. Tá hon segði teimum, at hann var á útróðri og ikki kom heim aftur fyrr enn um nakrar dagar, hildu teir hana lúgva og noyddu hana at viðganga at Jasim var limur í Aceh Merdeka. Hon varð noydd at lata seg úr klæðunum, og tá hermenninir rýmdu, settu teir eld á húsini, sum brunnu í grund.

Djamilah flýddi til eina

aðra bygd, har hon búði hjá skyldfólki. Eitt hálvt ár seinni komu hermenn í ta bygdina at ávara fólk móti at hýsa nøkrum, sum hevði við Aceh Merdeka at gera. Djamilah var ein av teimum, søgdu hermenninir, so hon var noydd at flýggja til eina aðra bygd, har hon búði í eitt ár. Stutt eftir at maðurin hevði vitjað hana har, var hon handtikin og dripin. Í ár, 1994, er S.T. altjóða familjuárið og tann 15. mai verður árligi altjóða familjudagurin.

Tað finnast nógv prógv fyrri at støðan hjá kvinnunum í ættini og húskinum verður brúkt til yvirgang móti kvinnum um allan heim. Kvinnur verða ofta mettar at vera »bleytar« og verða fongslaðar, píndar og dripnar av tí at tær eru skyldar við menn, sum eru undir illgruna fyrri andstöðu móti stjórnini.

Í Burundi varð tann 27 ára gamla Maria Mawazo dripin av tí at maður hennara var undir illgruna fyrri at halda við uppreiðstramonnum. Tann 27. november 1991 rannsakaðu hermenn húsini hjá teimum í Muzinda, ein lítill býur 15 kilometrar norðan fyrri høvuðsstaðin Bujumbura. Teir vóru komnir at handtaka mannin Isidore Ciza, sum var undir illgruna fyrri at stuðla ein uppreiðarabólk Frælsisflokkin hjá Hutufólkunum, sum hevði gjørt álop á

Ein kona, sum tatmadaw neyðtöku

stjórnardeildir triggjar dagar frammanundan. Hermenninir søgdu eisini, at teir leitaðu eftir vápnunum. Teir funnu ikki Isidora

Ciza, eiheldur nøkur vápn. Ístaðin funnu teir ræðsluslignar kvinnur og børn, sum teir hevdu seg inná bæði skjótt og ræðuliga. Eftir at tey vóru tvingað inn í hús, tveittu teir eina granat inn og øll doydu úttan ein. Aftan á at granatin var gingin av, fóru nakrir av hermonnum inn í hús, og skutu børnini. Beatrice Tabu, onnur kona Isidore, var tann einasta, sum slapp undan á lívi. Hon hevði krógvað seg undir einari song. Mótmæli komu úr nógvum londum, men stjórnin segði, at tey vóru dripin í skotbardaga við uppreiðramenn.

Kvinnur og børn vóru millum tey tiggjutusundtals fólk, ið vóru dripin av hermonnum og brotsmannaliðum aftan á eina kvettroynd í Burundi í oktober 1993. Fleiri av kvinnunum vórðu dripnar ella álvarsliga særðar, meðan tær royndu at verja børnini, sum eisini vórðu dripin.

Í fleiri londum eru kvinnur fongslaðar at revsa menninir fyrri andstöðuvirksemi. Aðrar kvinnur verða havdar sum gíslar at noyða menninir at geva seg yvir.

Í Tunis hava myndugleikarnir fongslað kvinnur í hópatali. Nógv av teimum hundræðtals kvinnunum, ið eru fongslaðar seinastu tvey ári, eru píndar og illa viðfarnar ella hóttar við at verða neyðtiknar. Nógv tær flestu vórðu tiknar av tí at tær vóru konur ella skyldkonur hjá onnum, ið høvdu samband við ólógliga íslamska felagsskapin Al-Nahda ella tunesiska kommunistaflokkin. Tær flestu vórðu avhoyrdar um,

Verið við í herferð okkara

Rahila er ein av teimum dripnu, sum er við í áttakinum hjá Amnesty International ímóti »hvørvingum« og politiskum morðum.

Offur fyrri mannrættindabrotum verða ofta sýnd fram sum ein hópur úttan andlit. Tær størstu myrðingarnar verða skrásettar í søguni og rundaðar upp til nærmastu tiggju túsund. Øll ofrini eru einstaklingar, menniskju eins og tey dømini, vit taka fram. Teirra er lívið handan lygnirnar.

Hetta er okkara høvuðs altjóða áttak í 1993/94. Vit vóna, at tað vil noyða stjórnirnar til at steðga »hvørvingum« og politiskum morðum, og seta sær sum mið at forða fyrri slíkum ræðuligum mannrættindabrotum í framtíðini.

Ein máti at forða fyrri mannrættindabrotum er at føra teir seku fyrri rættin. Hetta hendir sjáldan í teimum londum, sum vit við hesum áttaki okkara hava í brennideplinum. Í flestu teirra eru ongantíð tikin somikið sum stig til rættlugar kanningar av »hvørvingum« og poliískum morðum. Umboðsmenn fyrri stjórnina fremja ræðuligar brotsgerðir, úttan at verða revsaðir.

Gjølligar kanningar av brotsgerðum eru av týðningi, um sanleikin skal koma fram. Offrini, teirra avvarðandi og samfelagið sum heild, hava øll ein livandi áhuga fyrri at vita sannleikan um mannrættindabrotini. At føra tey seku fyrri rættin sendir eisini heilt greið boð út um, at brot á mannrættindini verða ikki told.

Vit vilja hava stjórnirnar til at gera eina grein fyrri teimum »horvnu« og seta í verk rættar og ópartiskar kanningar av politiskum drápum og »hvørvingum«. Vit vilja hava tær til at koyra tey seku fyrri rættin.

Vit vilja eisini hava stjórnirnar at lata familjunum hjá offrunum samsýning. Kring allan heimin sita milliónir av fólk, sum hava mist foreldur, mann ella konu og mugu liva í størstu armóð og neyð, tí at teirra avvarðandi eru »horvin« ella politiskt myrd.

Okkara áttak vil leggja trýst á alheims samfelagið at taka sína ábyrgd í álvara – ígjøgnum ST ella aðrar millumtjóða felagsskapir – og forða fyrri »hvørvingum« og politiskum morðum; og á altjóða stigi at skapa móguleikar fyrri at fáa teir seku fyrri rættin, har tað frammanundan ikki hevur borið til í landinum sjálvum.

Legg tína rødd aftrat okkara. Verð við í herferð okkara. Skriva til leiðaran í SLORC í Myanmar. Sig, at tú hevur lisið um, at Rahila varð politiskt myrd. Bið um at fáa hetta kannað nágreiniliga og ópartískt, og strong á fyrri at fáa teir seku fyrri rættin.

Send bræv títt til: General T Han Shwe/Chairman/State Law and Order Restoration/Ministry of Defence/Signal Pagoda Road/ Yangon/ Union of Myanmar.

Shin Sook Ja, 50 ára gomul útvarpskvinna við døtrunum Oh Hae Won, 17 ár og Oh Kyu Won, 14 ár. Tær hava sitið í varðhaldslegum í Norður-Korea í sjei ár. Tær vórðu tiknar í november 1986 stutt eftir at maður Shin Sook, Oh Kil Nam, hevði biðið um politiskt friðskjól í Danmark. Hann hevur ikki fingið samband við tær ella fingið at vita alment hvat er vordíð av teimum síðan í 1986. Í 1989 sótu tær helst í einari »endurútbúgvingar« arbeiðslegu í Hamgyoung landspartinum